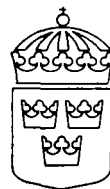

Regeringens proposition 1992/93:66

om utlämnande av uppgifter från Tullverket
till vissa myndigheter

Prop.
1992/93:66

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 15 oktober 1992.

På regeringens vägnar

Carl Bildt

Bo Lundgren

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås en ändring i 114 § tullagen (1987:1065) som innebär att Statens livsmedelsverk på begäran utan föregående sekretessprövning skall få tillgång till uppgifter som förekommer hos tullmyndigheterna och som rör import och export av varor. Vidare föreslås att den motsvarande möjlighet att få uppgifter från Tullverket som Statens pris- och konkurrensverk haft inte förs över till någon annan myndighet efter att verket nu har upphört. Statistiska centralbyråns rätt att få uppgifter från Tullverket på medium för automatisk databehandling, som nu är reglerad övergångsvis i tullregisterlagen (1990:137), föreslås bli permanent reglerad. Samtidigt föreslås i förtydligande syfte att Statistiska centralbyråns rätt att få uppgifterna anges i 114 § tullagen. De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 1993.

1 Förslag till
Lag om ändring i tullagen (1987:1065)

Prop. 1992/93:66

Härigenom föreskrivs att 114 § tullagen (1987:1065) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

114 §¹

Tullmyndigheterna skall på begäran tillhandahålla Sveriges riksbank, riksskatteverket, statens jordbruksverk, kommerskollegium, statens pris- och konkurrensverk och skattemyndighet uppgifter som förekommer hos tullmyndigheterna och som rör import eller export av varor.

Tullmyndigheterna skall på begäran tillhandahålla Sveriges riksbank, Riksskatteverket, Statens livsmedelsverk, Statens jordbruksverk, Kommerskollegium, skattemyndighet och Statistiska centralbyrån uppgifter som förekommer hos tullmyndigheterna och som rör import eller export av varor.

I tullregisterlagen (1990:137) finns bestämmelser om utlämnande till vissa myndigheter av uppgifter ur tullregistret på medium för automatisk databehandling.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1993.

¹ Senaste lydelse 1991:403.

Lag om ändring i tullregisterlagen (1990:137)

Härigenom föreskrivs att 7 § tullregisterlagen (1990:137) skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*7 §²

Utlämnande av uppgifter ur tullregistret får ske på medium för automatisk databehandling till jordbruksverket, kommerskollegium, riksskatteverket, skattemyndigheter och riksrevisionsverket. Till andra myndigheter får uppgifter i registret lämnas ut på medium för automatisk databehandling endast om detta följer av lag eller förordning eller om regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer har medgett det.

Utlämnande av uppgifter ur tullregistret får ske på medium för automatisk databehandling till Jordbruksverket, Kommerskollegium, Riksskatteverket, skattemyndigheter, Riksrevisionsverket och Statistiska centralbyrån. Till andra myndigheter får uppgifter i registret lämnas ut på medium för automatisk databehandling endast om detta följer av lag eller förordning eller om regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer har medgett det.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1993.

² Senaste lydelse 1991:405.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 15 oktober 1992

Närvarande: statsministern Bildt, ordförande, och statsråden Johansson, Laurén, Hörlund, Olsson, Thurdin, Hellsvik, Wibble, Björck, Davidsson, Könberg, Odell, Lundgren, Unckel, Ask

Föredragande: statsrådet Lundgren

Proposition om utlämnande av uppgifter från Tullverket till vissa myndigheter

1 Inledning

I 114 § tullagen (1987:1065) regleras till vilka myndigheter Tullverket kan lämna uppgifter utan föregående sekretessprövning. I 7 § tullregisterlagen (1990:137) regleras i vilka fall sådana uppgifter får lämnas från registret på medium för automatisk databehandling (ADB-medium).

Statens livsmedelsverk har i framställning till regeringen den 3 februari 1992 hemställt att 114 § tullagen ändras så att Livsmedelsverket jämställs med i paragrafen uppräknade myndigheter avseende rätten att erhålla information från Tullverket om import och export av varor. Framställningen har remissbehandlats.

Statens pris- och kartellnämnd fick genom lag (1983:990) om ändring i tullagen (1973:670) rätt att få uppgifter från Tullverket med stöd av 54 a §. Bestämmelsen har senare influtit i 114 § tullagen (1987:1065). Genom lag (1990:138) om ändring i tullagen (1987:1065) ändrades Statens pris- och kartellnämnd i 114 § tullagen till Statens pris- och konkurrensverk. Statens pris- och konkurrensverk har från den 1 juli 1992 avvecklats. Vissa uppgifter från Statens pris- och konkurrensverk och den samtidigt avvecklade myndigheten Näringsfrihetsombudsmannen har överförts till en ny myndighet, Konkurrensverket. Från Konkurrensverket har angetts att de uppgifter som lagts på den nya myndigheten inte motiverar att verket får ut uppgifter från Tullverket genom särskild reglering i 114 § tullagen.

När tullregisterlagen infördes reglerades frågan om utlämnande av uppgifter på ADB-medium övergångsvis för Statistiska centralbyrån. Övergångstiden går ut vid utgången av år 1992.

Mitt förslag: Statens livsmedelsverk ges möjlighet att erhålla information från Tullverket avseende import och export av varor.

Livsmedelsverkets förslag: Överensstämmer med mitt.

Remissinstanserna: *Brottsförebyggande rådet* har ansett att det är angeläget att Livsmedelsverket jämställs med övriga i 114 § tullagen uppräknade myndigheter. Övriga remissinstanser har inte haft någon erinran. *Datainspektionen* och *Justitiekanslern* har påpekat att den sökta ändringen inte medger rätt att erhålla uppgifter ur tullregistret på ADB-medium.

Skälen för mitt förslag: Statens livsmedelsverk har i sin framställning anfört i huvudsak följande. Livsmedelsverket har det övergripande ansvaret för kontrollen av importerade livsmedel. För att kunna utföra denna uppgift behöver Livsmedelsverket ha tillgång till information från Tullverket om livsmedel som är föremål för import eller export. Livsmedelsverkets arbete skulle effektiviseras betydligt om behövliga uppgifter skulle kunna erhållas rutinmässigt utan att Tullverket skulle vara tvingat att i varje enskilt fall pröva om uppgifterna kan lämnas ut.

Framställningen avser ett rutinmässigt överförande av uppgifter från Tullverket till Livsmedelsverket. De uppgifter som framställningen avser finns i huvudsak lagrade på data hos Tullverket. Det kan inte uteslutas att uppgifterna i något fall kan komma att röra enskilda personers ekonomiska förhållanden. Enligt 9 kap. 1 § sekretesslagen (1980:100) gäller för uppgift om enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden sekretess i myndighets verksamhet som avser bestämmande av skatt eller taxering eller i övrigt fastställande av underlag för bestämmande av skatt. Med skatt avses även tull. Uppgift hos tullmyndighet får enligt paragrafen dock lämnas ut om det står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider skada eller men. I 9 kap 2 § föreskrivs att sekretess även gäller i bl.a. annan verksamhet som avser tullkontroll.

I 14 kap. 1 § andra meningen sekretesslagen anges att sekretess inte hindrar ett överlämnande av en uppgift från en myndighet till en annan om uppgiftsskyldigheten följer av lag eller förordning. I 14 kap. 3 § (den s.k. generalklausulen) anges att myndigheter, utöver vad som följer av 1 §, får utväxla uppgifter i situationer där det är uppenbart att intresset av att uppgiften lämnas ut har företräde framför sekretessintresset. Generalklausulen hindrar i och för sig inte att utbyte av uppgifter mellan myndigheter sker rutinmässigt även utan särskild författningsreglering. I sådana fall måste den intresseavvägning som skall göras enligt generalklausulen ske på förhand och behöver inte göras i varje särskilt ärende. Sekretesslagen bygger emellertid på att rutinmässigt uppgiftsutbyte i regel skall vara författningsreglerat.

Det är uppenbart att Livsmedelsverket har behov av att inhämta uppgifter som Tullverket har tillgängliga för att Livsmedelsverket skall kunna fullgöra sin uppgift som tillsynsmyndighet över import av livsmedel. Det är likaså tveklöst att arbetet skulle bli effektivare om uppgifterna kunde lämnas utan föregående prövning av Tullverket.

I den mån uppgifterna avser enskilda personer torde det huvudsakligen vara fråga om uppgifter om dessa i deras egenskap av näringsidkare. I den mån uppgifterna avser enskilda ekonomiska eller personliga förhållanden och ett utlämnande av uppgifterna skulle kunna medföra men eller skada framstår det som i det närmaste uteslutet att sekretessintresset skulle anses ha företräde framför intresset av att upprätthålla importkontrollen av livsmedel.

Enligt min mening bör Statens livsmedelsverk därför fogas till listan över myndigheter som enligt 114 § tullagen har rätt att erhålla information om varor som importeras och exporteras. Givetvis skall begäran om uppgifter begränsas till att avse sådana uppgifter som Livsmedelsverket behöver för att fullgöra sina uppgifter avseende tillsyn och kontroll av livsmedelsimporten.

3 Statens pris- och konkurrensverk

Mitt förslag: Statens pris- och konkurrensverk tas bort från listan över myndigheter som enligt 114 § tullagen kan erhålla information från Tullverket avseende import och export av varor.

Skälen för mitt förslag: När dåvarande Statens pris- och kartellnämnd fick rätten att erhålla uppgifter från Tullverket var det för att uppgifterna behövdes för ett marknadsregister. Registret inrättades dock aldrig. Några uppgifter har inte heller begärts från Tullverket med stöd av bestämmelserna i tullagen. Statens pris- och konkurrensverk har upphört och bör därför tas bort från listan över myndigheter till vilka Tullverket skall lämna uppgifter.

4 Statistiska centralbyrån

Mitt förslag: Statistiska centralbyråns rätt att få ut uppgifter från Tullverket på ADB-medium regleras permanent.

Skälen för mitt förslag: En väsentlig del av tullmyndigheternas uppgiftslämnande sker till Statistiska centralbyrån. I avvaktan på Statistikregelutredningen (C 1987:03) reglerades Statistiska centralbyråns rätt att på ADB-medium få ut uppgifter ur tullregistret övergångsvis när

tullregisterlagen infördes. Övergångsbestämmelsen gäller till utgången av år 1992. Prop. 1992/93:66

Som ett resultat av Statistikregelutredningens förslag har lagen (1992:889) om den officiella statistiken antagits (prop. 1991/92:118, FiU23, rskr.316). Lagen träder i kraft den 1 januari 1993. I lagen regleras inte uppgiftslämnandet mellan statliga myndigheter. Arbete pågår för närvarande inom Finansdepartementet med att ta fram en förordning med anknytning till lagen om den officiella statistiken.

Förordningen skall träda i kraft samtidigt med lagen, den 1 januari 1993. Förordningen kommer inte att innehålla bestämmelser om uppgiftslämnande mellan myndigheter. Inte heller förordningen kommer därför att klargöra den grundläggande rätten för Statistiska centralbyrån att erhålla uppgifter från Tullverket.

Det kan vidare nämnas att Statistikutredningen i sitt betänkande (SOU 1992:48) Effektivare statistikstyrning, Den statliga statistikens finansiering och samordning, bl.a. har föreslagit att ansvaret för den statliga statistikverksamheten så långt är möjligt och lämpligt delegeras till användarmyndigheter. För närvarande avses dock inte att flytta den nu aktuella statistikframställningen från Statistiska centralbyrån.

Mot denna bakgrund ser jag det som en lämplig lösning att reglera uppgiftslämnandet från Tullverket till Statistiska centralbyrån på samma sätt som för Tullverkets övriga regelmässiga uppgiftslämnande till andra myndigheter. Statistiska centralbyråns rätt att erhålla uppgifterna bör således regleras i 114 § tullagen och rätten att få dessa uppgifter på ADB-medium bör regleras i 7 § tullregisterlagen.

5 Upprättade lagförslag

I enlighet med vad jag nu anfört har inom Finansdepartementet upprättats förslag till

1. lag om ändring i tullagen (1987:1065),
2. lag om ändring i tullregisterlagen (1990:137).

6 Lagrådets hörande

Lagförslagen är av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Yttrande från Lagrådet behöver därför inte inhämtas.

7 Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att anta förslagen till

1. lag om ändring i tullagen (1987:1065),
2. lag om ändring i tullregisterlagen (1990:137).

8 Beslut

Prop. 1992/93:66

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta de förslag som föredraganden har lagt fram.